

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13456

Tarih : 12.08.2025

32855

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

Çorum ili Tarhan Köyü'nde bulunan Cemevi, yüzyıllardır Alevi inancının ibadet ve toplanma mekânı olarak varlığını sürdürmektedir. Ancak son yerel seçimlerde göreve gelen köy muhtarı tarafından, Cemevinin hoparlöründen ezan okutulmasına başlanmıştır. Bu sadece teknik bir "ses yayını" değildir; Alevi inancına ve Cemevlerinin kutsallığına karşı kasıtlı bir saldırı girişimi ve bugüne kadar sürdürülen asimilasyon politikalarının bir parçasıdır.

Cemevleri, Alevi toplumunun ibadethaneleridir. Cemevlerinde özellikle; deyiş, dua ve semah gibi Alevi inancının özgün ritüellerinin sesi duyulur. Ancak Cami ve Mescitlerden okutulması gereken Ezan'ın zorla Cemevinin hoparlöründen okutulması inanç özgürlüğünün ihlali olduğu gibi gerginliğe sebep olabilecek bir dayatmadır.

Bu tür uygulamalar, bireysel bir muhtar tasarrufu gibi görünse de uzun yıllardır sürdürülen devlet destekli asimilasyon politikalarının yerel düzeydeki yansımalarıdır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 24'üncü maddesi inanç özgürlüğünü güvence altına alırken, 90'ıncı maddesi de tarafı olunan uluslararası sözleşmelerin bu alandaki yükümlülüklerini bağlayıcı nitelik taşımaktadır.

Toplumsal barış ve demokrasiden bahsettiğimiz bu günlerde Cemevi hoparlöründen ezan okutulması gibi bir tutum sergilenmesi Alevi toplumunda büyük bir rahatsızlık yaratmıştır. Derhal bu uygulamadan vazgeçilmelidir.

Bu bağlamda:

1. Çorum Tarhan Köyü Cemevi hoparlöründen ezan okutulması uygulamasından Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
2. Bu uygulamanın, Alevi toplumunun ibadet özgürlüğü ve cemevlerinin kutsallığı açısından yaratacağı hassasiyetin gözetilmemesi halinde, yaşanacak olası gerginliklerin sorumluluğunu kim üstlenecektir?
3. Cemevlerine ait ses sistemleri ve mekânların, Alevi inancına aykırı şekilde Ezan okutulması için kullanılması hukuken ve idari olarak hangi mevzuata dayanmaktadır?
4. Köy muhtarlarının veya yerel idarecilerin, inanç mekânlarının işleyişine ve ritüellerine müdahale etme hakkı nereden kaynaklanmaktadır?
5. Türkiye genelinde, Cemevlerine yönelik buna benzer asimilasyoncu veya dayatmacı uygulamaların tespit edilmesi ve önlenmesi amacıyla yürütülen bir araştırma ya da denetim çalışması var mıdır?